րակների հետ։ 20. Ուրգուր հաթթական քաղաքը՝ Ուրգուբ, Ուրգուլա, Ուրգանդից աւերակների հետ։ 21. Սերպուլան՝ — Ծիրարնէի, Զիրփուլիի հետ։ 22. Սիպպարը՝ — Սպերի, Ծուրանի, Ծուրլիճէի հետ։ 23. Քութին՝ — Կութի, Կուդրաչէն, Կուդաուր աւերակների հետ։ 24. Քուփան՝ — Կութա, Կուփա, Կոփի աւերակների հետ. եւն եւն։

Այս պատմական քաղաքների եւ աւանների անունները, որոնք յաճախ կրկնուած են ինչպէս Հայաստանում, Կովկասում, նոյնպէս եւ Ճորոխի Աւազանում, ստիպում են ենթադրելու, որ սրանք ո՛չ միայն իրար հետ կապ են ունեցել, այլ իրարից են փոխ վերցրել քաղաքակրթութիւնը դարէդար. հետեւաբար սերտ յարաբերութիւն են ունեցել, իրարից ընդօրինակել ո՛չ միայն դիք ու դիցուհիք, այլ ամէն մի գիւտ եղել է ընդհանրական եւ իրարից օգտուած։

Եթէ 4000—5000 տարի անեղծ պահպանուած է Խալխալի, Փխունջուրի, Սպերի, Բագդատի, Անահիտի, Վարդավառների ու Վարդեհէրների անունները. ի՞նչի չհաւատալ, որ այս գեղերի անուններն էլ անաղարտ պահպանել են իրենց դարեւոր աւանների, բերդերի, ոստանների անունները եւ մեզ են հասցրել։ Մանաւանդ Թորդումի, Ոլթիի, Կլարջքի սոյն գեղերի մօտ լեռների մէջ գտնուած եւ փորուած անձաւները մտի–